

KOMISIJAS LĒMUMS

(2010. gada 14. jūlijs),

ar kuru elektroenerģijas ražošanai un piegādei vairumtirdzniecībā Itālijas ziemeļu makrozonā un elektroenerģijas piegādei mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam Itālijā, piemēro atbrīvojumu no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs

(izzinots ar dokumenta numuru C(2010) 4740)

(Autentisks ir tikai teksts itāļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2010/403/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

b) vai elektroenerģijas ražošana un vairumtirdzniecība ziemeļu ģeogrāfiskajā zonā (turpmāk "ziemeļu makrozona" ⁽²⁾); un

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvu 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 30. panta 5. un 6. punktu,

c) elektroenerģijas mazumtirdzniecība galapatērētājiem brīvā elektroenerģijas tirgū visā Itālijas Republikas teritorijā.

ņemot vērā *Compagnia Valdostana delle Acque S.p.A. – Compagnie valdotaine des eaux S.p.A.* (turpmāk "CVA") pieprasījumu, kas saņemts pa e-pastu 2010. gada 15. februārī,

apspridusies ar Valsts līgumu padomdevēju komiteju,

tā kā:

II. TIESISKAIS REGULĒJUMS

I. FAKTI

(1) 2010. gada 15. februārī CVA pa e-pastu nosūtīja Komisijai pieprasījumu atbilstīgi Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 5. punktam. Komisija pieprasīja papildu informāciju Itālijas iestādēm 2010. gada 15. aprīļa e-pasta vēstulē un CVA – 2010. gada 15. aprīļa e-pasta vēstulē. Itālijas iestādes nosūtīja papildu informāciju 2010. gada 10. un 20. maija e-pasta vēstulēs, un CVA pēc sākotnējā termiņa pagarināšanas nosūtīja papildu informāciju 2010. gada 7. maija vēstulē.

(2) CVA – publiska uzņēmuma Direktīvas 2004/17/EK nozīmē – iesniegtais pieprasījums attiecas uz šādām darbībām, kas aprakstītas pieprasījumā:

a) elektroenerģijas ražošana un vairumtirdzniecība visā Itālijas Republikas teritorijā;

(3) Direktīvas 2004/17/EK 30. pantā noteikts, ka direktīva neattiecas uz līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības veikt kādu no darbībām, uz kurām attiecas minētā direktīva, ja dalībvalstī, kurā attiecīgo darbību veic, uz to attiecas tieša konkurence tirgos ar neierobežotu piekļuvi. To, vai uz kādu darbību attiecas tieša konkurence, novērtē, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, ņemot vērā attiecīgās nozares īpatnības. Piekļuvi tirgum uzskata par neierobežotu, ja dalībvalsts ir īstenojusi un piemērojusi attiecīgos Kopienas tiesību aktus, atverot konkrēto nozari vai tās daļu. Šie tiesību akti ir uzskaitīti Direktīvas 2004/17/EK XI pielikumā, kurā attiecībā uz elektroenerģijas nozari minēta Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 19. decembra Direktīva 96/92/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu ⁽³⁾. Direktīva 96/92/EK ir aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. jūnija Direktīvu 2003/54/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 96/92/EK atcelšanu ⁽⁴⁾.

⁽²⁾ Tā ietver ziemeļu zonu, kā arī četras mazākas zonas (*ENE, ENO, Turbigio un Monfalcone*), kā noteikts, Komisijas 2007. gada 10. janvāra paziņojuma "Eiropas gāzes un elektroenerģijas nozares apsekojums saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 17. pantu (Galīgais ziņojums)" (COM(2006) 851 galīgā redakcija, turpmāk "Galīgais ziņojums") B pielikumā.

⁽³⁾ OV L 27, 30.1.1997., 20. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 176, 15.7.2003., 37. lpp. Jāņem vērā, ka Direktīva 2003/54/EK aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvu 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.), kas paredz vēl augstāku tirgus atvēršanas līmeni nekā abas iepriekšējās direktīvas. Tomēr, tā kā vēl nav pienācis tās īstenošanas termiņš, joprojām tiek norādīta atsauce uz Direktīvas 2003/54/EK ieviesto tiesisko regulējumu.

⁽¹⁾ OV L 134, 30.4.2004., 1. lpp.

- (4) Itālija ir īstenojusi un piemērojusi ne tikai Direktīvu 96/92/EK, bet arī Direktīvu 2003/54/EK, izvēloties pārvades un sadales tīklu tiesisku un funkcionālu nošķiršanu, izņemot attiecībā uz mazākajiem uzņēmumiem, kuriem funkcionālās nošķiršanas prasības nepiemēro. Attiecīgi un saskaņā ar 30. panta 3. punkta pirmo daļu piekļuvi tirgum uzskata par neierobežotu visā Itālijas Republikas teritorijā.
- (5) Tiešā konkurence jānovērtē, pamatojoties uz dažādiem rādītājiem, no kuriem neviens pats par sevi nav izšķirošs. Attiecībā uz tirgiem, uz kuriem attiecas šis lēmums, galveno tirgus dalībnieku tirgus daļa attiecīgajā tirgū ir viens no kritērijiem, kas jāņem vērā. Cits kritērijs ir koncentrācijas līmenis attiecīgajos tirgos. Ņemot vērā attiecīgo tirgu īpašās iezīmes, būtu jāņem vērā arī citi kritēriji, piemēram, līdzsvarošanas mehānisma darbība, cenu konkurence un tas, cik daudz klientu maina piegādātāju.
- (6) Šis lēmums neskar konkurences noteikumu piemērošanu.

III. NOVĒRTĒJUMS

- (7) Pamatojoties uz Komisijas precedentiem ⁽¹⁾, elektroenerģijas nozarē var izšķirt šādus konkrētos ražojumu tirgus: i) elektroenerģijas ražošana un piegāde vairumtirdzniecībā; ii) elektroenerģijas pārvade; iii) elektroenerģijas sadale un iv) elektroenerģijas piegāde mazumtirdzniecībā. Attiecīgi CVA pieprasījums būtu jāizskata atsevišķi attiecībā uz, pirmkārt, ražošanu un piegādi vairumtirdzniecībā, otrkārt, piegādi mazumtirdzniecībā.

Elektroenerģijas ražošana un piegāde vairumtirdzniecībā

- (8) Kā atgādināts 2. apsvērumā iepriekš, CVA iesniegtais pieprasījums attiecas uz elektroenerģijas ražošanu un piegādi vairumtirdzniecībā visā Itālijas Republikas teritorijā vai, alternatīvi, ziemeļu makrozonā.
- (9) Saskaņā ar pieejamo informāciju ⁽²⁾ attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu un piegādi vairumtirdzniecībā pārslozdes punktu dēļ savienojumos starp dažādām zonām, kurās panākta gandrīz ideāla cenu korelācija, būtu jāuzskata, ka Itālijas teritorijā pastāv četri reģionāli ģeogrāfiskie tirgi: ziemeļu makrozona, centra dienvidu makrozona ⁽³⁾, Sicīlijas makrozona ⁽⁴⁾ un Sardīnija. Itālijas

iestādes ir apstiprinājušas, ka ziemeļu makrozonas kā konkrēta tirgus norobežošana paliek spēkā; taču tās arī norādīja, ka patlaban tiek veiktas izmaiņas un tāpēc pārējo makrozonu robežas vēl nav skaidri noteiktas un ka jāveic plaši pētījumi un, ņemot to vērā, patlaban nav iespējams sniegt galīgo konkurences novērtējumu šajos ģeogrāfiskajos tirgos. Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī to, ka gadījuma pēc visas CVA spēkstacijas atrodas ziemeļu makrozonā, tad, lai novērtētu atbilstību Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punkta nosacījumiem, šis lēmums attiecināms tikai uz konkurences situāciju novērtēšanu ziemeļu makrozonas teritorijā attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu un piegādi vairumtirdzniecībā. Lai gan ziemeļu makrozona atsevišķi veido konkrētu tirgu, tomēr to nevar uzskatīt par tirgu, kas pilnīgi izolēts no apkārtējām valstīm un citiem reģioniem.

- (10) Kā izriet no nemainīgās prakses ⁽⁵⁾, pieņemot Komisijas lēmumus saskaņā ar 30. pantu, Komisija uzskatīja, ka attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu "viens no rādītājiem, cik spēcīga ir konkurence valstu tirgos, ir triju lielāko ražotāju kopējais tirgus īpatsvars". Saskaņā ar Itālijas iestāžu sniegto informāciju trīs lielāko ražotāju tirgus daļa ziemeļu makrozonā 2009. gadā bija 49,7 %. Šāds koncentrācijas līmenis, ko nosaka trīs lielāko ražotāju tirgus daļa, ir zemāks par Lēmumā 2008/585/EK norādīto līmeni (52,2 %) Austrijā un Lēmumā 2008/741/EK norādīto līmeni (58 % no bruto produkcijas) Polijā un daudz zemāks par Lēmumā 2006/422/EK un Lēmumā 2007/706/EK norādītajiem attiecīgajiem koncentrācijas līmeņiem Somijā (73,6 %) un Zviedrijā (86,7 %). Taču jāatzīmē, ka koncentrācijas līmenis ir augstāks par attiecīgo procentuālo daļu, proti, 39 %, kas norādīta Lēmumā 2006/211/EK un Lēmumā 2007/141/EK attiecībā uz Apvienoto Karalisti. Tādējādi šo līmeni uzskata par apmierinoši zemu, un tāpēc to var uzskatīt par norādi, ka uz elektroenerģijas ražošanu un piegādi vairumtirdzniecībā ziemeļu makrozonā zināmā mērā attiecas tieša konkurence.
- (11) Turklāt Itālija arī importē būtisku elektroenerģijas daudzumu, kas 2008. gadā bija vairāk nekā 42 997 GWh. Itālija ir elektroenerģijas neto importētāja, un importētās elektroenerģijas apjoms veido aptuveni 13,43 % no tās kopējām vajadzībām ⁽⁶⁾. Kā apstiprināja Itālijas iestādes ⁽⁷⁾, elektroenerģijas imports veicina

⁽¹⁾ MERGER COMP M – 4110 EO N – ENDESA, 3. lpp.

⁽²⁾ Skatīt Galīgā ziņojuma B pielikuma A1. punkta 2. apakšpunktu.

⁽³⁾ Šajā zonā ietilpst šādas zonas: centra ziemeļu zona, Pjombīno, centra dienvidu zona, dienvidu zona, Rosāno, Brindizi un Kalabrija.

⁽⁴⁾ Šajā zonā ietilpst šādas zonas: Sicīlija, Priolo un Kalabrija.

⁽⁵⁾ Skatīt Komisijas Lēmumu 2009/47/EK (OV L 19, 23.1.2009., 57. lpp.), Lēmumu 2008/585/EK (OV L 188, 16.7.2008., 28. lpp.), Lēmumu 2008/741/EK (OV L 251, 19.9.2008., 35. lpp.), Lēmumu 2007/141/EK (OV L 62, 1.3.2007., 23. lpp.), Lēmumu 2007/706/EK (OV L 287, 1.11.2007., 18. lpp.), Lēmumu 2006/211/EK (OV L 76, 15.3.2006., 6. lpp.) un Lēmumu 2006/422/EK (OV L 168, 21.6.2006., 33. lpp.).

⁽⁶⁾ T. i., iekšējam patēriņam un eksportam vajadzīgais elektroenerģijas daudzums.

⁽⁷⁾ Itālijas Elektroenerģijas un gāzes tirgus pārvaldes iestādes 2010. gada 10. maija vēstule Nr. 0018212.

konkurenci, it sevišķi ziemeļu makrozonā. Lai gan šo iedarbību ietekmē tehniskie ierobežojumi starpsavienojumiem ar citām valstīm, sagaidāms, ka, ņemot vērā jauno likumu ⁽¹⁾, situācija vēl vairāk uzlabosies. Tāpēc ziemeļu makrozonas vadošie ražotāji, ņemot vērā importu no ārvalstīm, cenu noteikšanas ziņā ir zināmā mērā ierobežoti. Tāpēc šie faktori būtu uzskatāmi par norādi, ka uz elektroenerģijas ražošanu un piegādi vairumtirdzniecībā ziemeļu makrozonā zināmā mērā attiecas tieša citu ES dalībvalstu konkurence.

- (12) Komisijas 2010. gada 11. marta paziņojumā "Pārskats par progresu iekšējā gāzes un elektroenerģijas tirgus izveidē" ⁽²⁾ norādīts, ka trīs lielākie ražotāji joprojām kontrolē vairāk nekā 75 % no ražošanas jaudas 14 dalībvalstīs. Taču ziņojumā Itālijas elektroenerģijas tirgus klasificēts kategorijā "mēreni koncentrēts tirgus" ⁽³⁾, jo Herfindāla-Hiršmaņa indekss (HHI) salīdzinājumā ar citām kategorijām ir zemāks. Ņemot vērā to, ka ziemeļu makrozonā konkurences radītais spiediens ir pat vairāk jūtams nekā pārējās zonās, koncentrācijas līmenis ir uzskatāms par norādi, ka uz elektroenerģijas ražošanu un piegādi vairumtirdzniecībā ziemeļu zonā attiecas tieša konkurence.
- (13) Turklāt par papildu rādītāju būtu jāuzskata arī līdzsvarošanas mehānismu darbība, pat ja tie veido tikai nelielu daļu no dalībvalstī saražotās un/vai patērētās elektroenerģijas kopējā daudzuma. Saskaņā ar pieejamo informāciju līdzsvarošanas mehānisma darbība, jo īpaši uz tirgu balstīta cenu veidošana un labi attīstīts dienas tirgus, pati par sevi nav šķērslis tiešas konkurences attiecināšanai uz elektroenerģijas ražošanu.

Elektroenerģijas piegāde mazumtirdzniecībā

- (14) Attiecībā uz elektroenerģijas piegādi mazumtirdzniecībā konkrēto ražojumu tirgu vēl var iedalīt šādi: A) elektroenerģijas piegāde mazumtirdzniecībā rūpnieciskajiem patērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam, un B) elektroenerģijas piegāde mazumtirdzniecībā mazākiem rūpnieciskajiem, komerciālajiem patērētājiem un māsaimniecībām, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam. Šie tirgi turpmāk tekstā analizēti atsevišķi.

Elektroenerģijas piegāde mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam

- (15) Kā apstiprināja Itālijas iestādes, tirgus elektroenerģijas piegādei mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam, pēc apjoma ir valsts tirgus.

- (16) Saskaņā ar pieejamo informāciju ⁽⁴⁾ trīs lielāko mazumtirgotāju, kas piegādā elektroenerģiju mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kuri ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam, tirgus daļa ir 43,89 %, kas ir apmierinoši zems līmenis ⁽⁵⁾ un būtu uzskatāms par norādi uz to, ka pastāv tieša konkurence.

- (17) Ņemot vērā attiecīgā ražojuma (elektroenerģijas) īpašības un to, ka piemēroti produkti vai pakalpojumi aizstāšanai ir retums vai nav pieejami nemaz, cenu konkurencei un cenu veidošanai ir daudz lielāka nozīme, novērtējot konkurences situāciju elektroenerģijas tirgos. Tādējādi to patērētāju skaits, kuri maina piegādātāju, ir cenu konkurences rādītājs un tādējādi netieši arī "normāla norāde par konkurences efektivitāti. Ja piegādātājus maina tikai daži patērētāji, varētu rasties problēmas ar tirgus funkcionēšanu, pat ja nevar neņemt vērā labumus, ko rada iespēja no jauna vienoties ar sākotnējo piegādātāju." ⁽⁶⁾

- (18) Saskaņā ar jaunāko pieejamo informāciju ⁽⁷⁾ 2008. gadā Itālijā piegādātāja maiņas koeficients (attiecība pret tiesīgo lietotāju skaitītājiem) lielo rūpniecisko patērētāju sektorā bija 32,50 % un vidējo uzņēmumu sektorā – 32,80 %. Lai gan šis koeficients ir zemāks par koeficientu, piemēram, Austrijā, kur tas lielo un ļoti lielo rūpniecisko patērētāju sektorā bija 41,5 % ⁽⁸⁾, Itālijā piegādātāja maiņas koeficients joprojām ir ievērojams un attiecas uz gandrīz vienu trešdaļu lielo un vidējo rūpniecisko patērētāju. Turklāt mazumtirdzniecības tirgū, piegādājot elektroenerģiju galapatērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam, cenas netiek regulētas. Tāpēc attiecībā uz piegādātāja maiņu un galapatērētāju cenu kontroli situācija Itālijā ir apmierinoša un būtu uzskatāma par norādi uz to, ka pastāv tieša konkurence.

Elektroenerģijas piegāde mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam

- (19) Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus elektroenerģijas piegādei mazumtirdzniecībā tradicionāli tiek uzskatīts par valsts tirgu. Savā pieprasījumā CVA valsts tirgu uzskata par konkrētu tirgu elektroenerģijas piegādei mazumtirdzniecībā.

⁽¹⁾ 2009. gada 23. jūlija Likums Nr. 99/2009.

⁽²⁾ SEC(2010) 251, turpmāk "2010. gada paziņojums".

⁽³⁾ 2010. gada paziņojuma tehniskā pielikuma 3.1. tabula (12. lpp.).

⁽⁴⁾ Gada pārskats par situāciju pakalpojumu jomā un Itālijas Elektroenerģijas un gāzes tirgus pārvaldes iestādes (AEEG) reglamentējošo darbību, 31.3.2009. (turpmāk "AEEG 2009. gada pārskats"), 76. lpp.

⁽⁵⁾ Šāds līmenis lielā mērā atbilst Zviedrijas mazumtirdzniecības tirgū konstatētajam koncentrācijas līmenim, proti, 43 % (skatīt Lēmuma 2007/706/EK 14. apsvērumu).

⁽⁶⁾ Komisijas 2005. gada 15. novembra paziņojums "Pārskats par progresu iekšējā gāzes un elektroenerģijas tirgus izveidē" (COM(2005) 568 galīgā redakcija, turpmāk "2005. gada paziņojums"), 9. lpp.

⁽⁷⁾ 2005. gada paziņojuma tehniskā pielikuma 2.2. tabula.

⁽⁸⁾ Skatīt Lēmuma 2008/585/EK 13. apsvērumu.

- (20) Ņemot vērā pieņēmumu, ka ģeogrāfiskais tirgus ir valsts tirgus, un patlaban pieejamo informāciju⁽¹⁾, var secināt, ka tirgus koncentrācijas līmenis Itālijas tirgū elektroenerģijas piegādei mazumtirdzniecībā ir ļoti augsts. Trīs lielāko mazumtirgotāju, kas piegādā elektroenerģiju patērētājiem, kuri ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam, kopējā tirgus daļa ir 79,44 %, un no tās lielākā uzņēmuma tirgus daļa ir 71,11 %. Šajā sakarā būtu jāatsaucas uz pastāvīgu tiesas praksi⁽²⁾, saskaņā ar kuru "ļoti lielas tirgus daļas pašas par sevi, izņemot ārkārtas apstākļus, var būt pierādījums tam, ka pastāv dominējošs stāvoklis. Tāda situācija ir tad, ja tirgus daļa ir 50 %."
- (21) Turklāt mazumtirdzniecības tirgu Itālijā sadala apakškategorijās un pirmajos divos no turpmāk minētajiem tirgiem cenas ir regulētas:
- pastiprinātas aizsardzības pakalpojuma tirgus iekšzemes patērētājiem un maziem uzņēmumiem (mazāk nekā 50 darbinieki un apgrozījums, kas nepārsniedz EUR 10 miljonus), kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam un nav parakstījuši līgumu par iepirkumiem brīvajā tirgū. Šo pakalpojumu izmantošana ir rezervēta uzņēmumam *Acquirente Unico SpA* (turpmāk "vienīgais pircējs");
 - aizsargāta pakalpojuma tirgus visiem patērētājiem, kam nav tiesību saņemt pastiprinātas aizsardzības pakalpojumu un kas nav noslēguši līgumu par iegādēm brīvajā tirgū. Šo pakalpojumu sniedz pakalpojumu sniedzēji, ko, organizējot piedāvājumu konkursu, izvēlas vienīgais pircējs;
 - brīvais tirgus, proti, atlikusī mazumtirdzniecības tirgus daļa.
- (22) Taču šos tirgus nevar uzskatīt par neatkarīgiem konkrētajiem tirgiem saistībā ar šo lēmumu, jo patērētāji var pāriet no vienas tirgus apakškategorijas uz citu un cenu noteikšana visās trīs tirgus apakškategorijās ir balstīta uz tirgu⁽³⁾. Tomēr saskaņā ar AEEG 2009. gada pārskatu tā sauktais "ierobežotais tirgus", kas ietver "pastiprinātas aizsardzības pakalpojuma tirgu" un "aizsargāta pakalpojuma tirgu", veido 36 % no kopējā mazumtirdzniecības tirgus. Turklāt saskaņā ar šo pašu ziņojumu pastiprinātas aizsardzības pakalpojuma tirgū ļoti liela tirgus daļa (84,3 %) pieder vienam konkrētam piegādātājam, kas aktīvi darbojas arī brīvajā tirgū. Saskaņā ar Itālijas iestāžu sniegto informāciju patērētāji uzskata, ka piegādātāja maiņas izmaksas ir augstas un ieguvumi no šādas maiņas – nelieli. Šis apstāklis, kā arī zemās cenas pastiprinātas aizsardzības pakalpojuma tirgū lielā mērā
- apgrūrina iespēju jaunajiem operatoriem iegūt pietiekami lielu patērētāju bāzi šajā tirgus apakškategorijā. Tādējādi pastiprinātas aizsardzības pakalpojuma tirgus operatori, kas darbojas arī brīvajā tirgū, faktiski gūst konkurences priekšrocību, ņemot vērā to, ka patērētāji, kas vēlas pāriet no pastiprinātas aizsardzības pakalpojuma tirgus uz brīvo tirgu vai otrādi, nereti to dara, nemainot piegādātāju.
- (23) Taču, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no attiecīgajām Itālijas iestādēm⁽⁴⁾, attiecībā uz šo lēmumu var secināt, ka ģeogrāfiskais tirgus elektroenerģijas piegādei mazumtirdzniecībā Itālijā, kā tradicionāli tiek uzskatīts un kā uzskata pieprasījuma iesniedzējs, ir nevis valsts tirgus, bet vietējais tirgus, kas vairumā gadījumu aptver tikai pašvaldības teritoriju.
- (24) Tā kā trūkst informācijas par konkurences līmeni katrā no šādi definētiem vietējiem tirgiem elektroenerģijas piegādei mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam, un ņemot vērā iepriekš minētās šaubas par konkurences līmeni mazumtirdzniecības tirgū elektroenerģijas piegādei galapatērētājiem, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam, vērtējot valsts līmeni, kā izklāstīts 19.–22. apsvērumā, nevar secināt, ka ir izpildīti nosacījumi atbrīvojuma piemērošanai elektroenerģijas piegādei mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam Itālijā, saskaņā ar Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punktu.
- (25) Tāpēc tajos gadījumos, kad līgumslēdzēji piešķir līgumus, kas paredzēti, lai dotu tiesības piegādāt elektroenerģiju mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam Itālijā, un organizē projektu konkursus šādas darbības veikšanai Itālijā, turpina piemērot Direktīvu 2004/17/EK.

IV. SECINĀJUMI

- (26) Attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību ziemeļu makrozonā situāciju kopumā var raksturot šādi: trīs lielāko elektroenerģijas ražotāju kopējā tirgus daļa ir vidēji maza, un lielais importētās elektroenerģijas apjoms veicina konkurenci šajā zonā. Kā izklāstīts 13. apsvērumā, līdzsvarošanas mehānisma darbība nav šķērslis tiešai konkurencei elektroenerģijas ražošanas tirgū. Tāpēc visi iepriekš minētie faktori ir uzskatāmi par norādi, ka ziemeļu makrozonā pastāv tieša konkurence.
- (27) Ņemot vērā 8.–13. apsvērumā izvērtētos faktorus, jāuzskata, ka Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punkta nosacījums par tiešu konkurenci attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu un piegādi vairumtirdzniecībā ziemeļu makrozonā ir izpildīts.

⁽¹⁾ AEEG 2009. gada pārskats.

⁽²⁾ Skatīt 328. punktu Pirmās instances tiesas 2002. gada 28. februāra spriedumā lietā T-395/94 *Atlantic Container Line AB* un citi pret Komisiju, (2002) ECR, II-875.

⁽³⁾ Faktiski regulētās cenas nosaka, pamatojoties uz cenām brīvajā tirgū.

⁽⁴⁾ Itālijas Konkurences padomes 2010. gada 20. maija vēstule Nr. 0032953.

- (28) Turklāt, tā kā nosacījums par neierobežotu piekļuvi tirgum uzskatāms par izpildītu, Direktīva 2004/17/EK nav jāpiemēro ne tajos gadījumos, kad līgumslēdzēji piešķir līgumus, kas paredzēti, lai dotu tiesības ziemeļu makrozonā veikt elektroenerģijas ražošanu un piegādi vairumtirdzniecībā, ne arī tad, kad līgumslēdzēji organizē projektu konkursus šādas darbības veikšanai attiecīgajā ģeogrāfiskajā zonā.
- (29) Tāpēc attiecībā uz elektroenerģijas piegādi mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam Itālijā, situāciju kopumā var raksturot šādi: trīs lielāko mazumtirdzniecības uzņēmumu kopējā tirgus daļa ir neliela, un piegādātāja maiņas koeficients (attiecība pret skaitītājiem) ir apmierinošs, un galapatērētāju cenas netiek regulētas. Šie secinājumi atbilst arī attiecīgo Itālijas iestāžu viedoklim, ka uz šo tirgu jau vairākus gadus attiecas konkurence un ka galīgais konkurences līmenis ir apmierinošs.
- (30) Ņemot vērā 15.–18. apsvērumā izvērtētos faktorus, jāuzskata, ka Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punkta nosacījums par tiešu konkurenci attiecībā uz elektroenerģijas piegādi mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam visā Itālijas Republikas teritorijā, ir izpildīts.
- (31) Turklāt, tā kā nosacījums par neierobežotu piekļuvi tirgum uzskatāms par izpildītu, Direktīva 2004/17/EK nav jāpiemēro ne tajos gadījumos, kad līgumslēdzēji piešķir līgumus, kas paredzēti, lai dotu tiesības Itālijā piegādāt elektroenerģiju mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam, ne arī tad, kad līgumslēdzēji organizē projektu konkursus šādas darbības veikšanai attiecīgajā ģeogrāfiskajā zonā.
- (32) Ņemot vērā 19.–25. apsvērumā izvērtētos faktorus un šaubas par to, vai pastāv pietiekams konkurences līmenis valsts līmenī attiecībā uz elektroenerģijas piegādi mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam, un tā kā trūkst plašākas informācijas par katru no konkrētajiem vietējiem tirgiem, ko noteikušas Itālijas iestādes, nevar secināt, ka ir izpildīti nosacījumi atbrīvojuma piemērošanai elektroenerģijas piegādei mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam Itālijā, saskaņā ar Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punktu. Tāpēc tajos gadījumos, kad līgumslēdzēji piešķir līgumus, kas paredzēti, lai dotu tiesības piegādāt elektroenerģiju mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam Itālijā, un organizē projektu konkursus šādas darbības veikšanai Itālijā, turpina piemērot Direktīvu 2004/17/EK. Tā kā turpina piemērot 67. pantā noteiktās statistikas datu sniegšanas saistības, var būt nepieciešams nodrošināt, lai iesaistītie līgumslēdzēji veiktu atbilstīgus pasākumus, piemēram, pārvaldības un/vai grāmatvedības nošķiršanu, lai varētu pienācīgi ziņot par veiktajiem iepirkumiem, lai veiktu attiecīgās darbības, kurām nepiemēro atbrīvojumus saskaņā ar šo lēmumu.
- (33) Jāatgādina arī, ka uz līgumiem, kas paredzēti vairāku darbību veikšanai, attiecas Direktīvas 2004/17/EK 9. panta noteikumi. Šajā gadījumā tas nozīmē: ja līgumslēdzējs ir iesaistīts "jauktā" iepirkuma procedūrā, proti, iepirkuma procedūrā, ko izmanto, lai atbalstītu darbības, kurām piemēro atbrīvojumu no Direktīvas 2004/17/EK, un arī darbības, kurām šādu atbrīvojumu nepiemēro, uz līgumu attiecas noteikumi, kas piemērojami darbībai, kura paredzēta kā līguma galvenā darbība. Šādas jauktas iepirkuma procedūras gadījumā, kuras mērķis galvenokārt ir atbalstīt elektroenerģijas piegādi mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti zema sprieguma elektrotīklam, piemēro Direktīvas 2004/17/EK noteikumus. Ja nav iespējams objektīvi noteikt, kura darbība paredzēta kā līguma galvenā darbība, līgumu piešķir saskaņā ar 9. panta 2. un 3. punktā minētajiem noteikumiem.
- (34) Šā lēmuma pamatā ir juridiskā un faktiskā situācija no 2010. gada februāra līdz maijam, kā tā ir atspoguļota Itālijas Republikas CVA iesniegtajā informācijā, 2005. gada paziņojumā un 2010. gada paziņojumā, un to tehniskajos pielikumos, kā arī 2007. gada Komisijas dienestu darba dokumentā, galīgajā ziņojumā un AEEG 2009. gada pārskatā. Lēmumu var pārskatīt, ja būtiskas juridiskas vai faktiskas izmaiņas norādīs uz to, ka situācija vairs neatbilst Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punkta piemērošanas nosacījumiem attiecībā uz elektroenerģijas piegādi vairumtirdzniecībā ziemeļu makrozonā un elektroenerģijas piegādi mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Direktīva 2004/17/EK neattiecas uz līgumslēdzēju piešķirtiem līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības veikt šādas darbības:

- elektroenerģijas ražošana un piegāde vairumtirdzniecībā ziemeļu makrozonā;
- elektroenerģijas piegāde mazumtirdzniecībā galapatērētājiem, kas ir pieslēgti vidēja, augsta un ļoti augsta sprieguma elektrotīklam visā Itālijas Republikas teritorijā.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Itālijas Republikai.

Briselē, 2010. gada 14. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Michel BARNIER
